

Značaj simptomatske terapije za suzbijanje neželjenih efekata antidolorozne terapije kod onkoloških pacijenata

Hristina S. Trajković¹, Srdjan Z. Pešić², Valentina N. Nikolić², Dragana S. Stokanović², Gorana G. Nedin-Ranković², Dane A. Krtinić^{2,3}, Hristina M. Jovanović¹, Milan N. Petković⁴, Miodrag D. Vučić^{5,6}, Irena G. Conić³, Aleksandra G. Dimitrijević³, Milica M. Todorovska-Rašić¹, Marko G. Bjelaković⁷, Aleksandar R. Živadinović⁸, Jelena D. Živadinović⁹, Emilija S. Kostić¹⁰, Biljana S. Živadinović^{11,12}

1 – Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu, 2 – Katedra za farmakologiju sa toksikologijom, Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu, 3 – Klinika za onkologiju, Klinički centar Niš, 4 – Katedra za fiziologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu, 5 – Klinika za hematologiju i kliničku imunologiju, Klinički centar Niš, 6 – Katedra za internu medicinu, Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu, 7 – Klinika za plućne bolesti, Klinički centar Niš, 8 – Klinika za ginekologiju i akušerstvo, Klinički centar Niš, 9 – Klinika za anesteziju i intenzivnu terapiju, Klinički centar Niš, 10 – Katedra za farmaciju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu, 11 – Klinika za neurologiju, Klinički centar Niš, 12 – Katedra za neurologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu

Uvod

- Onkološki pacijenti koji su na opioidnoj terapiji usled hroničnog kancerskog bola imaju mnogobrojne neželjene efekte ove terapije.
- Najpoznatiji neželjeni efekat opioidne terapije je opstipacija.
- Cilj ovog rada bio je da se anketiranjem pacijenata ili njihove rodbine proceni značaj simptomatske terapije propisane zajedno sa opioidima usled potencijalnog suzbijanja očekivanih neželjenih efekata iste (psihičkih i gastrointestinalnih).

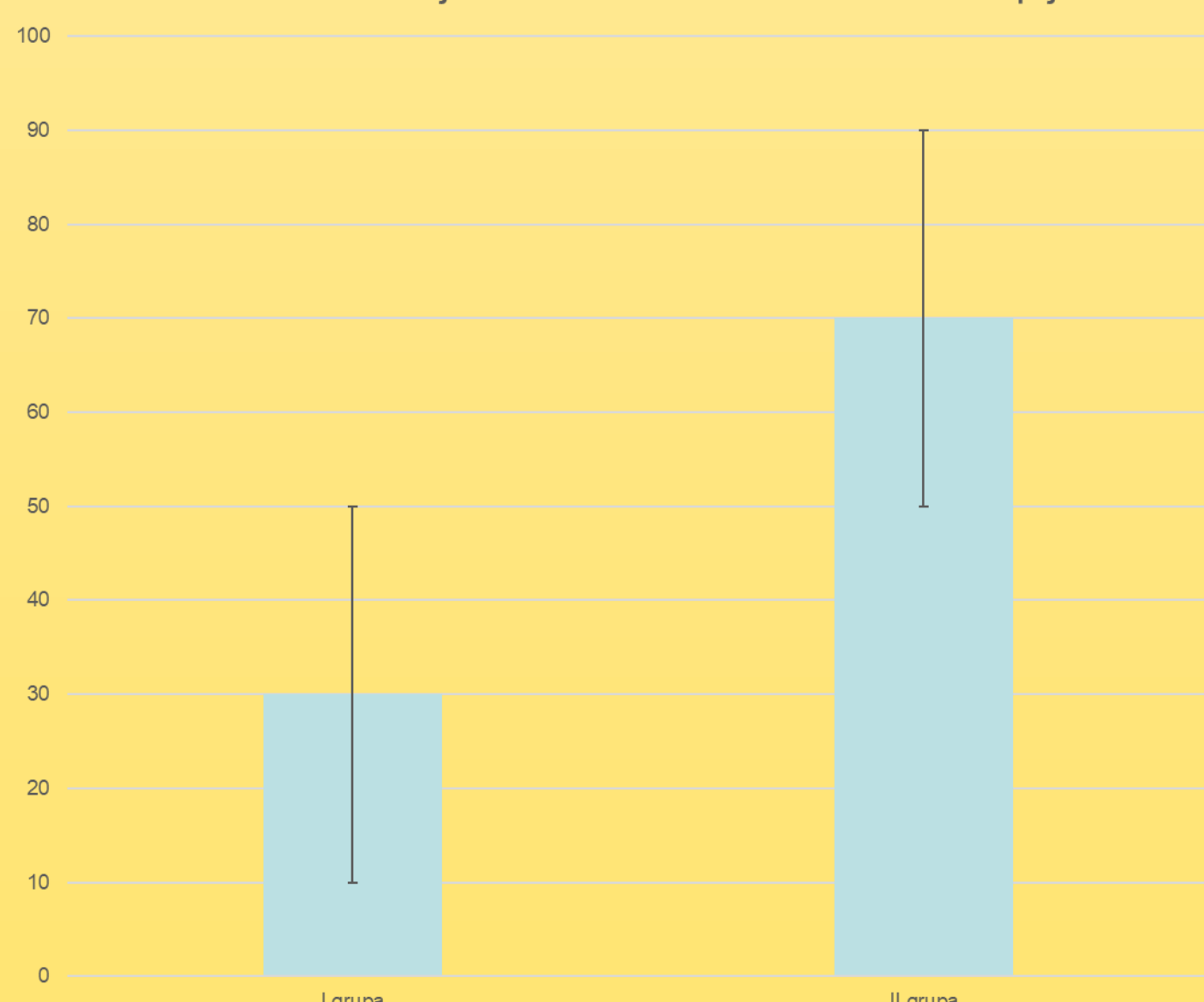
Ispitanici i metode

- ❖ Ovo istraživanje predstavlja prospektivnu kliničku studiju.
- ❖ Svi pacijenti uključeni u ovo istraživanje su onkološki pacijenti lečeni u klinikama Kliničkog centra Niš kojima su ordinirani opioidni analgetici usled hroničnog kancerskog bola.
- ❖ Svi pacijenti su anketirani kada su dolazili na kontrole radi praćenja analgetskog odgovora komparacijom intenziteta bola na skali bola, komparirajući prvi pregled sa kontrolnim i usled praćenja neželjenih efekata terapije opioidima.

Rezultati

- ✓ Pacijenti koji su redovno uzimali propisanu simptomatsku terapiju zajedno sa antidoloroznom (I grupa), imali su adekvatan analgetski odgovor sa smanjenjem intenziteta bola na skali bola i nisu imali nikakve neželjene efekte ($p < 0.001$).
- ✓ Pacijenti koji su redovno uzimali opioide ali bez propisane simptomatske terapije (II grupa) imali su adekvatan analgetski odgovor ali sa brojnim neželjenim efektima usled kojih su prestali sa uzimanjem opioida ($p < 0.05$).

Prisustvo neželjenih efekata antidolorozne terapije

Zaključak

Opioidni analgetici postižu adekvatan analgetski odgovor kod hroničnog kancerskog bola, ali usled njihovih neželjenih efekata neophodna je simptomatska terapija kod ovih pacijenata kako bi nastavili sa uzimanjem terapije i kako se ne bi razvila opiofobija.

Zahvalnost

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Republika Srbija (br. III 41018) i Medicinski fakultet Univerziteta u Nišu (br. 41).